

El llibre de Vilassar de Mar

Un projecte municipal de participació educativa

El projecte del Llibre del Poble es va plantejar amb la finalitat fonamental que aquesta obra havia de respondre a tot allò que infants, joves i grans de Vilassar de Mar volien conèixer de la seva vila.

Tot aquest procés parteix del principi de la participació ciutadana com a mètode per realitzar un projecte municipal a fi d'aconseguir anar creant una xarxa educativa del poble.

Ara ja és generalment acceptat que ens trobem en plena transició entre èpoques. Sabem d'on venim —un segle xx complex, amb llums i ombres polítiques, socials i econòmiques—, però no sabem ben bé on anem. L'educació es ressent d'aquesta incertesa, perquè eduquem persones per a un futur en bona part desconegut. Això no és nou en la història de l'educació, sempre hi ha un grau d'incertesa envers el futur, però ara trobem molts elements acumulats que fan que ens costi més de tenir una imatge clara dels elements clau de l'esdevenidor a mitjà termini.

El que sembla raonable en aquest moment és esbrinar quin bagatge haurem de seguir que sigui el més útil per a infants i joves, i també cal trobar elements estables, aquells que perduraran. Potser això explica que en els últims anys es treballi amb més intensitat l'educació en valors, els hàbits i les pautes de conducta, la metodologia per abordar canvis (anàlisi de situació, presa de decisions, mediació en conflictes...), que es doni més pes als procediments, etc.

Entre els elements que crec que tindran molta importància en el futur, en vull ressaltar la relació entre el centre educatiu i el seu entorn. Penso que aquella escola tancada en ella

mateixa, contenta i satisfeta de la feina que fa, segura de tenir clars tots els elements clau en l'educació, ja no té futur. Tant des del punt de vista de les tecnologies de la informació i de la comunicació, com des del punt de vista demogràfic o sociològic, els centres educatius necessiten obrir-se, comunicar-se, donar a conèixer allò que posseeixen d'específic, intercanviar, amb l'entorn proper i llunyà. La seguretat total trigarà molt a tornar, si és que torna. Algunes mostres de la reacció de les escoles, amb més o menys encert, serien els fullets publicitaris de molts centres públics —impensables fa quinze anys!—, els llibres sobre educació de gran èxit, les xarxes escolars internacionals o les ciutats educadores.

Com a regidor d'ensenyament de Vilassar de Mar, vaig proposar a la comunitat docent del municipi de caminar cap a la creació d'una xarxa educativa, convertir Vilassar de Mar en un poble educador. L'experiència de les ciutats educadores ens serveix, però un poble és un poble, amb avantatges (existeixen xarxes informals molt actives, àmplies i estables, per exemple) i inconvenients (costa molt formalitzar i establir protocols, condició necessària per afrontar projectes d'una certa envergadura).

La creació d'una xarxa educativa és un objectiu, però no pot ser l'objectiu d'acció: és un procés en el temps i en l'espai, es va creant mentre avancem en la realització de projectes concrets que van mostrant

Els centres educatius necessiten obrir-se, comunicar-se, donar a conèixer allò que posseeixen d'específic, intercanviar, amb l'entorn proper i llunyà

a tothom el benefici que en traiem del treball en equip. Aquests projectes concrets, a Vilassar de Mar, foren el Cicle Cultural, l'Anella de Biblioteques i el Llibre del Poble.

Per desenvolupar aquests projectes comptem amb el suport i l'assessorament de l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona, un ajut inestimable, sense el qual difícilment haguéssim pogut tirar endavant l'activitat.

El projecte del Llibre del Poble porta un subtítol: «Un llibre escrit pels seus lectors». No és cap contradicció: ens vàrem plantejar que la finalitat fonamental d'aquesta obra havia de ser respondre a tot allò que infants, joves i grans de Vilassar de Mar vo-

lien conèixer del seu poble. Per tant, s'havia de començar per preguntar a tothom: «Què vols saber de Vilassar de Mar?». Calia respondre les preguntes i s'havia de fer amb un llenguatge adaptat a les edats i als interessos de cadascú. Ho vam plantejar de la manera següent:

La creació d'una xarxa educativa es va creant mentre avancem en la realització de projectes concrets que van mostrant a tothom el benefici que en traiem del treball en equip

- Llancem la pregunta a tota la població mitjançant centres educatius formals i no formals, entitats culturals, esportives, etc. Ho fem usant eines de motivació ideades *ad hoc* per l'Eva, assessora de la Diputació de Barcelona. Es tracta d'eines adaptades a escoles bressol i llars d'infants, a cicle inicial de primària, a cicle mitjà, a cicle superior, a primer cicle d'ESO, a segon cicle d'ESO, a batxillerat, a educació d'adults, a escoles de música, de dansa i a entitats de tota mena.
- Recollim totes les respostes, que són preguntes, les entrem en bases de dades creades per l'informàtic municipal, les estructuram seguint uns criteris. La feina va a càrrec del grup de voluntaris i voluntàries constituït durant els mesos anteriors. La Núria crea una web per al projecte que serveixi com a lloc de trobada i d'intercanvi.
- Establim una mena d'índex comentat del contingut que ha de tenir el llibre.
- Creem un grup de treball de cronistes i historiadors locals, que faran la redacció d'un material de divulgació adreçat al públic en general.

- Dins del Pla de Formació de Zona (PFZ), creem un grup de treball de mestres, professors i professores per fer les adaptacions a cada tram d'edat i a la diversitat d'interessos. Les adaptacions estaran lligades també als currículums dels diferents centres, això permetrà que s'hi usin com a material curricular. En aquesta fase tornen a tenir un paper molt important els voluntaris i les voluntàries.
- Un equip de professionals, coordinat per l'Ajuntament, enllestirà els originals de l'edició, que serà en realitat en diferents formats: un CD, un llibre i diferents recursos didàctics.

Tot aquest procés parteix d'un principi: la participació ciutadana com a mètode per realitzar un projecte municipal, amb l'objectiu d'aconseguir anar formant la xarxa educativa del poble. Des de la primera fase s'ha creat un equip de voluntaris i voluntàries, s'ha concretat la participació dels centres educatius, de les AMPA, i en reunions successives n'hem anat perfilant els objectius i la metodologia.

Els papers dels diferents actors han estat els següents:

- *L'Ajuntament*: s'acull al projecte del Llibre del Poble ideat per la Diputació de Barcelona (Àrea d'Educació), cerca els recursos per dur-lo a terme (econòmics, d'espai, informàtics, etc.), aconsegueix l'assessorament del projecte i, especialment en la primera fase, s'encarrega de la seva coordinació i dinamització. Assegura la creació dels tres grups de treball. En les fases successives coordina tots els grups i va preparant la fase següent quan l'anterior ja està en marxa. Fa de pont amb entitats culturals, esportives, de lleure infantil i juvenil, etc. Finalment, té

cura de l'edició de tots el material i de la seva distribució.

- *La Diputació*: hi aporta la direcció tècnica i l'assessorament.
- *Els centres educatius*: acullen la idea, la comparteixen, treballen els qüestionaris preparats per a cada tram educatiu i formen part del grup de professorat.
- *Les AMPA*: comparteixen els objectius, dinamitzen el projecte i el donen a conèixer, inviten la colla de voluntaris i voluntàries a participar-hi.
- *Historiadors i cronistes locals*: formen el seu grup de treball, escriuen el llibre que serveix de base al grup de professorat.
- *Voluntaris i voluntàries*: els engresca la idea, volen donar-hi un cop de mà, hi ha feina per a tothom. Passen textos a l'ordinador, realitzen una entrevista amb gent molt gran que vol

La feina d'equip com a metodologia de treball crea relació, acosta posicions, deixa empremta a la història local i ajuda a veure el món amb més optimisme.

compartir amb els més joves la seva experiència personal, fan encàrrecs al matí, omplen les bases de dades, dibuixen un còmic, fan fotografies, reuneixen informació sobre el poble...

Ja comencem a veure els resultats d'aquesta tasca d'equip. Persones de diferents ambients i entorns han entrat en contacte per realitzar una feina compartida. Es posen en comú maneres de veure el poble, l'educació, la feina i, fins i tot, la vida. Però no es fa per discutir temes controvertits des de posicions enfrontades (l'horari intensiu, les colònies, etc.), sinó que hi col·laboren els diferents sectors. I ho fan en un ambient de consens, constructiu, en el qual té més valor la solució d'un problema que no pas l'argument llançat a la taula. Aquesta metodologia de treball crea relació, acosta posicions, deixa empremta a la història local i ajuda a veure el món amb una mica més d'optimisme. Malgrat la dura realitat diària dels informatius, ajuda a guanyar confiança en el futur, que és l'eina fonamental de l'educació.

HEM PARLAT DE:

- *Comunitat educativa.*
- *Participació ciutadana.*

Xavier Vilella i Miró
Tinent d'alcalde d'Ensenyament
de l'Ajuntament de Vilassar de Mar

xvilella@pic.xtec.es

MÚSICA Y MOVIMIENTO. Actividades rítmicas en el aula

Inclou
CD

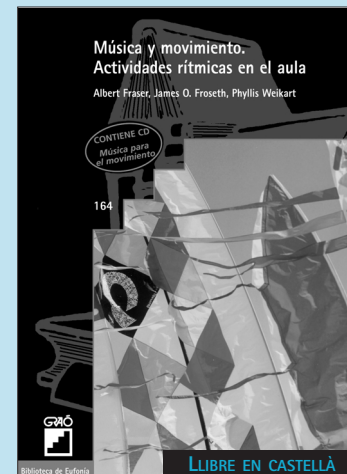
ALBERT BLASER,
JAMES O. FROSETH,
PHYLLIS WEIKART

Aquest llibre presenta una sèrie d'activitats per realitzar moviments rítmics en espais reduïts. Les activitats estan pensades per ser interpretades i coordinades amb música. Per això, les peces seleccionades que s'inclouen en el disc compacte són idònies per practicar els moviments rítmics que es proposen. Els exemples aportats no constitueixen en cap cas models definitius, tant el professorat com l'alumnat poden improvisar moviments nous.

La millor manera per aprendre a seguir el ritme és escoltant música i interpretant-la amb el cos, és a dir, movent-nos. Divertim-nos practicant!

MOVIMIENTOS AL COMPÁS DE LA MÚSICA EN ESPACIOS REDUCIDOS. MANUAL PARA LA PRÁCTICA DE MOVIMIENTOS RÍTMICOS • MÚSICA PARA EL MOVIMIENTO. UN CD PARA LA AUDICIÓN E INTERPRETACIÓN DE LA MÚSICA CON EL CUERPO. PRESENTACIÓN. CONTENIDO DEL CD • PRESENTACIÓN. ANÁLISIS DE LAS PIEZAS Y PROPUESTAS DE ACTIVIDADES. CUADRO-RESUMEN

88 PÁG. 2.990 PTA / 17,97 €

PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA

Francesc Tàrraga, 32-34
08027 Barcelona

Tel.: 934 080 464
Fax: 933 524 337
A/e: amacias@grao.com